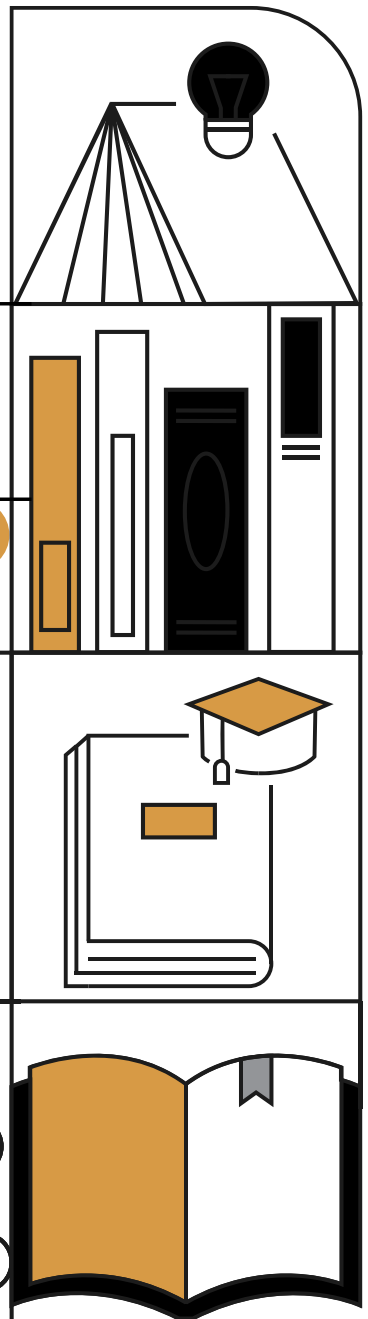
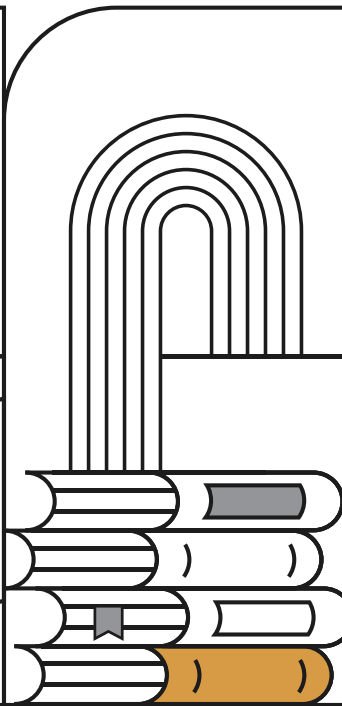
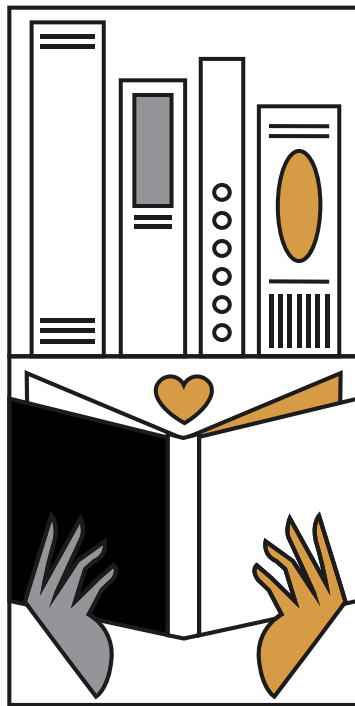
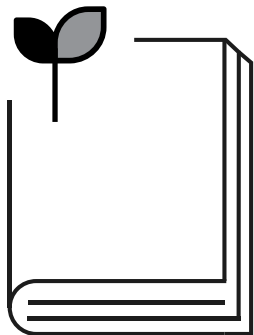

شیوه‌نامه رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور

مهر ۱۴۰۵

نام سند: شیوه‌نامه رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور

مهر ۱۴۰۵

تنظیم و تدوین: اداره کل ترویج کتاب‌خوانی و امور فرهنگی

«معاونت توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتاب‌خوانی»

تاریخ تدوین: شهریور ۱۴۰۵

پرتال نهاد www.samanpl.ir

پست الکترونیکی libsystem@iranpl.ir

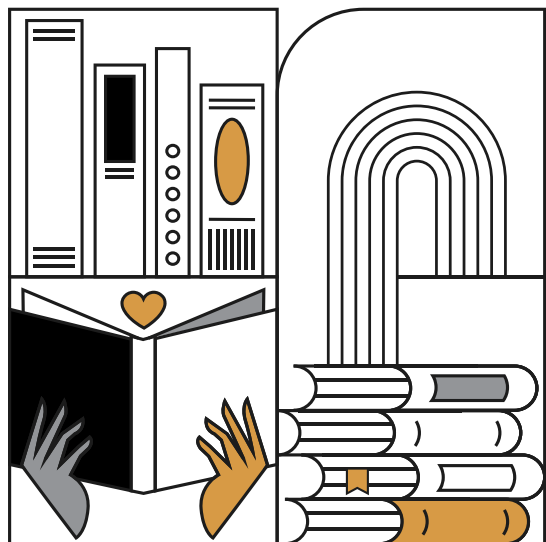
تلفن: ۶۶۷۴۲۱۰۸ - ۶۶۷۴۸۷۹۱

سامانه پیامکی ۱۰۰۰۰۴۵۰

نشانی: ابتدای خیابان امام خمینی^(۵)، روبروی خیام، کوچه

پست (جنب بانک سپه)، پلاک ۱ کدپستی: ۱۱۳۶۹۳۰۰۰۱

اهداف

۱. تقویت فرهنگ همدلی، احترام به تفاوت‌ها و توجه به گروه‌های مختلف جامعه و ایجاد زمینه برای شناخت و درک متقابل میان افراد.
۲. تقویت هویت ملی و سرمایه فرهنگی و اجتماعی از طریق پاسداشت ارزش‌ها، میراث فرهنگی، ادبی و تاریخی و ایجاد پیوند میان نسل‌ها.
۳. توسعه مشارکت و تعامل اجتماعی در کتابخانه و بهره‌گیری از ظرفیت کتاب و فعالیت‌های فرهنگی برای ایجاد گفت‌وگو، آگاهی و ارتباط مؤثر میان اعضای جامعه.

مقدمه

مهرماه فرصتی برای بازخوانی مفاهیمی است که در شکل‌گیری، پایداری و پویایی جامعه نقشی اساسی دارند؛ مفاهیمی چون همدلی، هویت ملی، توجه به دیگری، احترام به تفاوت‌ها، پاسداشت خدمت و فداکاری، هویت فرهنگی و تاریخی، و پیوند میان نسل‌ها. برنامه‌های فرهنگی این ماه می‌توانند، با نگاهی فراتر از بزرگداشت صرف مناسبتهای، بستری برای گفت‌وگو درباره انسان، جامعه و ارزش‌هایی فراهم آورند که به زندگی جمعی معنا می‌بخشند.

کتابخانه عمومی، به‌عنوان فضایی برای گردهمایی اندیشه‌ها و تجربه‌های گوناگون، می‌تواند این مفاهیم را از رهگذر کتاب و فعالیت‌های فرهنگی به مخاطبان منتقل کند و زمینه‌ای برای دیده شدن گروه‌های مختلف اجتماعی، شنیده شدن روایت‌ها و تجربه‌های آنان، شناخت میراث فرهنگی، و تقویت احساس تعلق و مشارکت اجتماعی فراهم کند.

از این منظر، برنامه‌های فرهنگی و ترویجی مهرماه، با محوریت «همدلی، هویت و مشارکت» و با رویکردی کتاب‌محور، می‌کوشند کتابخانه را به بستری برای ارتباط میان انسان‌ها، نسل‌ها و فرهنگ‌های گوناگون تبدیل کنند؛ بستری که در آن تفاوت‌ها به رسمیت شناخته می‌شوند، ارزش‌های انسانی و اجتماعی پاس داشته می‌شوند، و کتاب و مطالعه بهانه‌ای برای گفت‌وگو، شناخت و نزدیک‌تر شدن اعضای جامعه به یکدیگر قرار می‌گیرند.

عنوان

«سه جنگ، یک ایران» ویژه برنامه های هفته دفاع مقدس

محل اجرا

زمان اجرا

کتابخانه های عمومی کشور

۳۱ شهریور تا ۷ مهر

شرح اجرا

مردم جان گرفته و تثبیت شده است.

برنامه های کتابخانه های عمومی در هفته دفاع مقدس با محوریت «جهاد تبیین» برگزار می شود. تبیین آنچه رخ داده و بازنمایی اقتداری که برای ایران و ایرانی حاصل شده است، سیر محتوایی این رویداد ملی را شکل می دهد. این برنامه در شش محور به شرح زیر اجرا می شود:

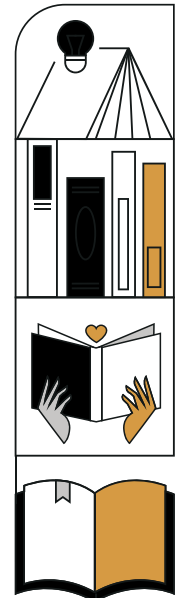
♦ ببین: برپایی نمایشگاه عکس و اشیای خاطره انگیز

در این بخش، عکس های مرتبط با دفاع مقدس، جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان به نمایش گذاشته می شود. این آثار می تواند شامل عکس های هنرمندان عکاس یا مجموعه عکس های مردمی باشد؛ تصاویری که زاویه دید عمومی و تجربه زیسته مردم را بازتاب می دهند. همچنین در بخشی دیگر، فضای نمایشگاهی کتابخانه با اشیای خاطره انگیز مربوط به دوران دفاع مقدس و دیگر دوره های مقاومت، چیدمانی متفاوت و یادمان ساز می یابد.

هفته دفاع مقدس امسال از جهات گوناگون با سال های گذشته متفاوت است. تجربه جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان، بخش گسترده ای از مردم ایران را با یکدیگر هم خاطره کرده است. اگر پیش از این، تجربه جنگ برای همه اقشار جامعه به یک اندازه ملموس نبود، اکنون بسیاری از مردم دست کم یک یا چند تجربه مرتبط با جنگ را در حافظه فردی و جمعی خود دارند.

از سوی دیگر، شهادت رهبر شهید و سرداران انقلاب، سالگرد دفاع مقدس را امسال واجد معنایی متفاوت کرده است. بی تردید، همین خون های ریخته شده و این لاله های پرپر شده اند که ریشه های انقلاب را استوارتر می کنند.

در گرمی داشت چهل و ششمین سالگرد دفاع مقدس، آنچه بیش از هر چیز باید مورد توجه قرار گیرد، دستاوردهای دفاع است؛ اینکه اقتدار ایران از خون جوانان این سرزمین و از رهگذر ایستادگی، مقاومت و میدان داری

◆ بشنو: صدلی خاطره و آرشو صوتی

در نشست‌های صمیمانه‌ای که در فضای کتابخانه‌های عمومی برگزار می‌شود، سه نسل در کنار یکدیگر به مرور خاطره‌ها می‌پردازند و تجربه زیسته خود را از سه جنگ، یعنی دفاع مقدس، جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان، به اشتراک می‌گذارند. این ترکیب میان‌نسلی شامل نسل دفاع مقدس، نسلی است که جنگ را از طریق تلویزیون، پناهگاه، خاطرات خانواده و مدرسه تجربه کرده است، و نیز نسل امروز؛ نسلی که قرار است از مشترکات این سه تجربه سخن بگوید و به روایت دیگران گوش بسپارد. تولید محتوای صوتی از روایت خاطرات نسل‌های انقلاب و انتشار این خاطرات در قالب پادکست، می‌تواند از محصولات فرهنگی این رویداد باشد.

◆ بخوان: قفسه کتاب و معرفی آثار

در این بخش، کتاب‌های مرتبط با موضوع جنگ و نیز تازه‌های نشر برای گروه‌های سنی مختلف معرفی می‌شود و مخاطبان به قفسه‌های موضوعی کتاب هدایت می‌شوند. رونمایی از تازه‌های نشر، برگزاری نشست‌های معرفی و نقد کتاب و دیگر برنامه‌های کتاب‌محور، از جمله رویدادهای این بخش خواهد بود.

◆ گفت‌وگو کن: تبیین دستاوردهای دفاع مقدس اول، دوم و سوم و محور مقاومت

در این بخش، با برپایی نشست‌های گفت‌وگو محور،

دستاوردهای مقاومت تبیین می‌شود. از جمله محورهای این نشست‌ها می‌توان به این موضوع پرداخت که مقاومت ایران در جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان چگونه صحنه‌ای از سردرگمی و بلاتکلیفی دشمنان غربی در منطقه را آشکار ساخته است و اینکه این وضعیت، جز با مقاومت نیروهای نظامی و انسجام مردمی، امکان‌پذیر نبوده است.

◆ هم‌عهد شو: هم‌عهدی با شهدای جنگ‌های اخیر

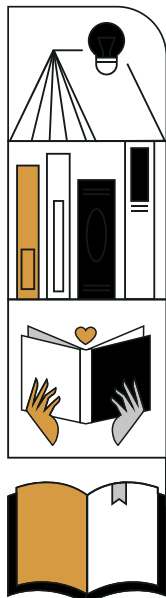
در این بخش، فضایی بر دیوار یا تابلوی اعلانات کتابخانه اختصاص می‌یابد تا هر یک از اعضا با یکی از شهدای جنگ‌های اخیر هم‌عهد شوند. این آیین هم‌عهدی می‌تواند در قالب جمله‌ای کوتاه نوشته شود؛ برای مثال:

«من،...، با شهید... هم‌عهد می‌شوم که...»

در این بخش، نصب عکس شهید در کنار متن هم‌عهدی، طراحی یا ساخت پلاک هم‌عهدی و دیگر فعالیت‌های مشابه نیز قابل اجراست.

◆ به یاد بسپان: جمله‌ای برای نسل آینده

در این بخش، شرکت‌کنندگان در دفتر یا تابلوی یادمان رویداد، جمله‌ای برای نسل آینده می‌نویسند. این جمله می‌تواند برگرفته از تجربه روزهایی باشد که با جنگ، مقاومت و همبستگی ملی همراه بوده است. همچنین در این بخش می‌توان با بهره‌گیری از زبان و ابزار هنر، اثری هنری با مشارکت هنرمندان عضو کتابخانه خلق کرد که بازتاب‌دهنده روزهای مقاومت مردم ایران باشد. این اثر هنری می‌تواند در بخشی از کتابخانه برای عموم اعضا به نمایش گذاشته شود.

عنوان

پویش «سفیر دانایی؛ روایت گرم یک میزبانی»
مسابقه تولید ویدئوی خلاقانه برای معرفی کتابخانه، خدمات، فضا و امکانات

محل اجرا

زمان اجرا

۱ تا ۳۰ مهرماه ۱۴۰۵
ویژه کتابداران

سامانه مسابقات الکترونیکی «کتابخون»

شرح اجرا

خشک، مخاطب را به فضاهای مختلف کتابخانه (مخزن، بخش کودک، سالن مطالعه، بخش نشریات و...) ببرید و کاربرد هر بخش را با زبانی صمیمانه و دعوت‌کننده برای او شرح دهید.

۲. خدمات محوری: حتماً در بخشی از ویدئو، به یکی از خدمات ویژه کتابخانه (مانند خدمات دیجیتال، فعالیت‌های فرهنگی، امکانات خاص یا دسترسی‌های پژوهشی و...) اشاره شود.

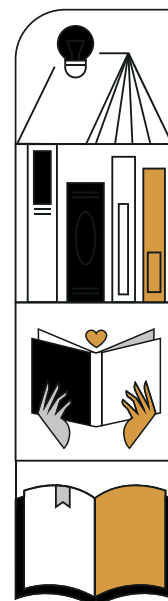
کتابداران گرامی به عنوان پیشگامان عرصه ترویج کتابخوانی، با هدف معرفی ظرفیت‌های کتابخانه، در قالب یک ویدئوی کوتاه از دیدگاه خود و با فرض حضور یک بازدیدکننده جدید (مراجعه‌کننده) که برای اولین بار به کتابخانه وارد شده است، یک تور معرفی جذاب و اثرگذار طراحی و اجرا می‌کنند.

♦ نکات کلیدی برای اجرای موفق:

۱. روایت‌گری: در ویدئو، به جای گزارش‌دهی

۳. تکنیک‌های فنی:

• هر فرد می‌تواند، یک ویدئو ارسال نماید.

خود را در بازه زمانی تعیین‌شده در سامانه «کتابخون» بارگذاری نمایند.

♦ شاخص‌های داوری:

- میزان صمیمیت و توانایی در برقراری ارتباط با مخاطب.
- خلاقیت در روایت و پرهیز از کلیشه‌های اداری.
- کیفیت فنی ویدئو (نور، صدا و کادربندی).
- قدرت متقاعدسازی مخاطب برای عضویت و حمایت از کتابخانه.

♦ جوایز:

تقدیر از ۱۰ اثر برتر هرکدام به مبلغ ۵۰ میلیون ریال

- بهتر است در هنگام ضبط فایل‌های ویدئویی هر شرکت‌کننده ابتدا نام و نام خانوادگی خود و نام کتابخانه را ذکر نماید.
- فیلم‌های ارسالی به صورت افقی ضبط و با صدای واضح، نور مناسب و حداکثر در ۵ دقیقه و حجم ۱۰۰ مگابایت در سایت بارگذاری شود.
- معرفی‌های ارائه شده با خلاقیت بالا و بدون کپی‌برداری در اولویت داوری و امتیاز دهی قرار دارند.

۴. ارسال اثر: همکاران محترم می‌توانند ویدئوی

عنوان

پویش «در پناه پرچم» دانش‌آموزان امسال با پرچم به مدرسه می‌روند!

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

اول مهر ۱۴۰۵ | برگزاری کارگاه‌ها:
از یک هفته پیش از اول مهر

شرح اجرا

در این کارگاه‌ها، کودکان و نوجوانان می‌توانند پرچم‌هایی در قالب‌های متنوع، از جمله پرچم کاغذی، پارچه‌ای، بافت‌های سه‌بعدی، آویز کیف، بند عینک، دست‌بند، پیکسل، دکمه‌های رنگی هم‌رنگ پرچم و دیگر نمونه‌های نوآورانه طراحی و تولید کنند. آثار خلق‌شده می‌تواند همراه دانش‌آموز به مدرسه برده شود یا به کیف، کوله، لباس مدرسه یا مقنعه متصل شود.

رقابت در این پویش در دو بخش برگزار می‌شود:

۱. بهترین ایده خلاقانه در تولید پرچم

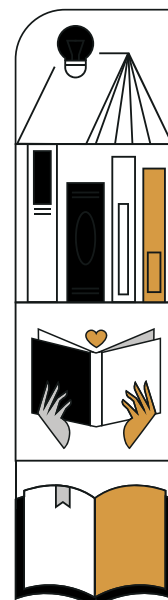
طراحی و تولید مدل‌های نوآورانه و خلاقانه به‌وسیله دانش‌آموزان

۲. بیشترین میزان بازخورد در فضای مجازی

بیشترین تعداد پسند (لایک) برای عکس یا فیلم منتشرشده از اجرای این پویش در فضای مجازی با

هشتگ #در_پناه_پرچم

هم‌زمانی روز پرچم و بازگشایی رسمی مدارس، فرصتی مناسب برای هدایت دانش‌آموزان به آفرینشگری و کنشگری فرهنگی فراهم می‌آورد. «پویش در پناه پرچم» حرکتی جریان‌ساز در راستای تقویت هویت ملی است که در روز اول مهر، به‌وسیله دانش‌آموزان سراسر کشور اجرا می‌شود. در این پویش، که از یک هفته پیش از آغاز مهرماه شروع می‌شود، کارگاه‌های ساخت پرچم در کتابخانه‌ها برگزار خواهد شد. این کارگاه‌ها در بخش‌های کودک و نوجوان کتابخانه‌ها برپا می‌شود و دانش‌آموزان در آن‌ها، با بهره‌گیری از ایده‌های خلاقانه، پرچم ایران را در قالب‌های گوناگون تولید می‌کنند. آنان در روز اول مهر، آثار خود را به مدرسه می‌برند و با انتشار عکس یا فیلم آن در فضای مجازی و استفاده از هشتگ #در_پناه_پرچم، در بخش رقابتی این پویش شرکت می‌کنند.

عنوان

«مهر کتاب»

طرح ترویج عضویت و پیوند میان مدرسه و کتابخانه

محل اجرا

زمان اجرا

بسترهای مجازی - قابل انتشار به صورت
مکتوب در کتابخانه

۱ تا ۷ مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

مورد علاقه خود را انتخاب می‌کنند و به‌صورت
نمادین آن را در مدرسه تحویل می‌گیرند.

۲. عضویت هوشمند

با بهره‌گیری از سامانه «سامان»، ثبت‌نام
دانش‌آموزان در محل مدرسه انجام می‌شود و
کارت‌های عضویت به آنان تحویل داده می‌شود
تا حس تعلق، افتخار و پیوند با کتابخانه در آنان
تقویت شود.

۳. بازگشت به خانه با کتاب

شعار اصلی این طرح عبارت است از: «هر دانش‌آموز
با کتاب به خانه برمی‌گردد»
این بخش می‌کوشد تجربه لذت‌بخش همراه
داشتن کتاب در مسیر بازگشت به خانه را برای
دانش‌آموزان فراهم آورد.

۴. دعوت به کتابخانه

پس از پایان دوره امانت، دانش‌آموز برای بازگرداندن
کتاب و دریافت کتاب بعدی، به کتابخانه دعوت
می‌شود. این مراجعه می‌تواند نقطه آغاز آشنایی او
با بخش‌های مختلف کتابخانه باشد و زمینه تداوم
ارتباط وی با کتابخانه را فراهم کند.

در آستانه اول مهر، در حالی که دانش‌آموزان با کیف،
دفتر و مداد راهی مدرسه می‌شوند، کتابخانه‌های
عمومی کشور می‌توانند با حضوری فعال، «کارت
عضویت» را به یکی از ملزومات مهم کوله دانش‌آموزان
تبدیل کنند. هدف آن است که بازگشت به مدرسه، فقط
بازگشت به کلاس درس نباشد، بلکه بازگشت به دنیای
کشف، آگاهی و مطالعه نیز تلقی شود و دسترسی
دانش‌آموزان به کتاب، با استفاده از ظرفیت «عضویت
سراسری»، تسهیل گردد.

این طرح در هفته نخست مهرماه ۱۴۰۵ در مدارس
اطراف کتابخانه‌های عمومی کشور، به شرح زیر اجرا
خواهد شد:

۱. زنگ کتاب (تحویل در محل)

کتابخانه‌ها با هماهنگی مدیران مدارس هم‌جوار،
در هفته نخست مهرماه با برپایی «میز عضویت و
امانت» در فضای مدرسه حضور می‌یابند. در این
اقدام، دانش‌آموزان ضمن ثبت‌نام سراسری، کتاب

عنوان

«آن سوی سکوت» ویژه برنامه های روز جهانی ناشنویان

محل اجرا

زمان اجرا

بخش ناشنویان
کتابخانه های عمومی کشور

۲ تا ۸ مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

کودکی، تحصیل، خانواده، اشتغال، ارتباط با جامعه، چالش هایی که در مسیر زندگی با آن مواجه شده اند و نیز موفقیت ها و توانمندی هایشان، مخاطبان را با بخشی از واقعیت زیسته ناشنویان آشنا می کند. در برنامه «آن سوی سکوت»، قرار نیست دیگران به جای افراد ناشنوا درباره زندگی آنان سخن بگویند، بلکه خود آنان روایتگر تجربه های خویش اند. این روایت های واقعی می تواند نگاه مخاطبان را از دلسوزی و ترجم، به سوی شناختی واقعی تر و انسانی تر از دنیای ناشنویان سوق دهد.

در این نشست، فرصتی برای گفت و گوی مستقیم میان ناشنویان و حاضران فراهم می شود تا مخاطبان پرسش های خود را مطرح کنند و درباره تجربه های زندگی، شیوه های ارتباط و راه های شکل گیری جامعه ای مناسب تر برای ناشنویان گفت و گو شود.

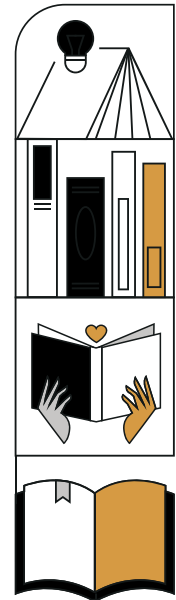
این برنامه می تواند با بهره گیری از زبان اشاره و با ترجمه هم زمان مترجم زبان اشاره برگزار شود تا زبان و شیوه ارتباط افراد ناشنوا نیز بخشی از تجربه این برنامه باشد.

برنامه های ویژه روز جهانی ناشنویان، به پیشنهاد کارگروه ناشنویان کتابخانه های عمومی، با هدف تبدیل «سکوت» به بستری برای «گفت و گو و آشنایی» طراحی شده اند. سکوت پایان معنا نیست، بلکه آغاز زبانی متفاوت برای درک جهان است. از همین رو، در روز جهانی ناشنویان، از مرزهای کلمات فراتر می رویم؛ از جادوی حرکت دست ها در قصه هایی که بدون صدا روایت می شوند، تا شنیدن روایت های صمیمانه از تجربه های زیسته کسانی که جهان را با چشم ها و دل های خود می خوانند.

♦ دورهمی «آن سوی سکوت»

روایت تجربه های زیسته افراد ناشنوا

در این دورهمی، اعضای ناشنوی کتابخانه های عمومی از زندگی خود سخن می گویند؛ از تجربه هایی که شاید بسیاری از ما هرگز از نزدیک با آن ها روبه رو نشده باشیم. افراد ناشنوا با روایت تجربه های شخصی خود از دوران

♦ «جادوی دست‌های قصه‌گو»

قصه‌گویی به زبان اشاره برای کودکان

در این برنامه، کودکان ناشنوا، کم‌شنوا و نیز کودکان شنوا، از زاویه‌ای متفاوت به دنیای قصه‌ها وارد می‌شوند؛ جایی که قصه به جای صدا، با دست‌ها، چهره و زبان اشاره روایت می‌شود.

یک قصه کوتاه و متناسب با گروه سنی کودکان، به‌وسیله یک قصه‌گوی ناشنوا یا قصه‌گویی مسلط به زبان اشاره اجرا می‌شود و هم‌زمان، تصاویر و متن ساده‌شده داستان به کودکان در دنبال کردن روایت کمک می‌کند.

کودکان در این برنامه فقط تماشاگر نیستند، بلکه با یادگیری چند واژه و عبارت ساده به زبان اشاره، در بخش‌هایی از قصه مشارکت می‌کنند و بخشی از داستان را با دست‌های خود روایت خواهند کرد.

آشنایی کودکان با زبان اشاره، ایجاد تجربه‌ای شیرین و متفاوت از قصه‌گویی، و تقویت ارتباط میان کودکان ناشنوا و شنوا، یادآور این حقیقت است که قصه برای همه کودکان است؛ حتی اگر با صدا روایت نشود.

در پایان برنامه نیز کودکان می‌توانند برداشت خود از قصه را با نقاشی یا چند حرکت ساده به زبان اشاره بیان کنند.

♦ کارگاه «زندگی بدون صدا»

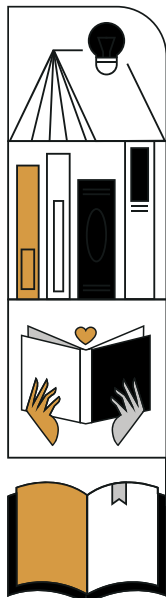
این کارگاه، نگاهی متفاوت به زندگی، توانمندی‌ها و چالش‌های افراد دارای معلولیت شنوایی دارد و با هدف افزایش آگاهی جامعه درباره دنیای ناشنوايان برگزار می‌شود. در این برنامه تلاش می‌شود مخاطبان با بخشی از زندگی روزمره، تجربه‌ها، توانمندی‌ها و چالش‌هایی که افراد ناشنوا با آن روبه‌رو هستند، آشنا شوند.

همچنین با دعوت از پزشکان و متخصصان، راه‌های پیشگیری و درمان کم‌شنوایی و ناشنوایی مادرزادی برای مخاطبان تشریح می‌شود و آسیب‌های ناشی از آلودگی‌های صوتی و شیوه‌های مقابله با آن نیز معرفی خواهد شد.

در بخش دیگری از این کارگاه، با دعوت از روان‌شناسان و مشاوران، درباره نحوه ارتباط افراد ناشنوا با خانواده و جامعه، نقش زبان اشاره، دسترسی به اطلاعات و خدمات فرهنگی، و موانعی که گاه در مسیر حضور اجتماعی آنان قرار می‌گیرد، گفت‌وگو خواهد شد.

همچنین با اجرای فعالیت‌های ساده و تعاملی، فرصتی برای مخاطبان فراهم می‌شود تا برای مدتی کوتاه، ارتباط بدون صدا را تجربه کنند و با زبان اشاره آشنا شوند.

این کارگاه می‌کوشد نگاه جامعه را از ترجمه به سمت شناخت، احترام و پذیرش سوق دهد و نشان دهد که با آگاهی و فراهم‌سازی شرایط مناسب، بسیاری از موانعی که افراد دارای معلولیت شنوایی با آن روبه‌رو هستند، کاهش‌پذیر یا رفع‌شدنی است.

عنوان

«در دل ایران»

تولید سیرهای مطالعاتی برای گردشگران و فعالان حوزه گردشگری

محل اجرا

زمان اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

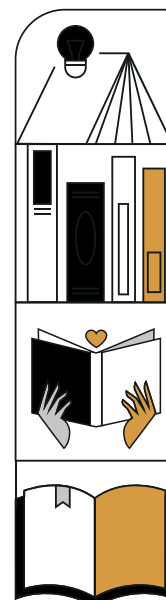

پیشینه تاریخی و فرهنگی شهرها و استان‌ها، می‌تواند در توسعه این صنعت نقش مؤثری ایفا کند.

با توجه به اینکه تولید محصول و محتوا نیز یکی از قالب‌های برنامه‌های فرهنگی و ترویجی به شمار می‌رود، کتابخانه‌های عمومی می‌توانند به مناسبت ۵ مهر، روز جهانی جهانگردی و گردشگری، با بهره‌گیری از ظرفیت کتابداران به عنوان کنشگران اثرگذار در حوزه محتوا و ترویج، اقدام به تولید سیرهای مطالعاتی از منابع و کتاب‌های منتشرشده با محوریت جاذبه‌های گردشگری، پیشینه تاریخی، شگفتی‌های طبیعی و جغرافیایی، و ویژگی‌های فرهنگی و قومیتی استان، شهر یا روستای خود کنند.

نمونه‌های تولیدشده سیرهای مطالعاتی که در ماه‌های اخیر ارسال شده‌اند، می‌توانند به عنوان الگوهایی راه‌گشا در مسیر تولید محتوای کتابداران مورد استفاده قرار گیرند.

امروزه جهانگردی و گردشگری به صنعتی اثرگذار و از مهم‌ترین منابع درآمدی جوامع تبدیل شده است. شناخت اقلیم و جغرافیای سرزمین‌ها، تاریخ شهرها و کشورها، سرگذشت و روایت فرهنگی اقوام و دیگر وجوه هویتی و تمدنی، موضوع بخش چشمگیری از منابع مکتوبی است که در این حوزه منتشر شده‌اند. ایران نیز به واسطه تاریخ کهن، موقعیت جغرافیایی راهبردی، فرهنگ غنی، و برخورداری از مفاخر و مشاهیر نامدار، یکی از کانون‌های مهم گردشگری در جهان به شمار می‌آید. آشنایی هرچه بیشتر گردشگران، جهانگردان و فعالان این حوزه، از جمله راهنمایان گردشگری، هتل‌داران، مدیران مجموعه‌های اقامتی، مهمان‌داران، شرکت‌های مسافرتی، شرکت‌های حمل‌ونقل، رانندگان و فعالان رستوران‌های سنتی، با

عنوان

نشست‌های «تاریخ خوانی»

محل اجرا

زمان اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

مهر ۱۴۰۵

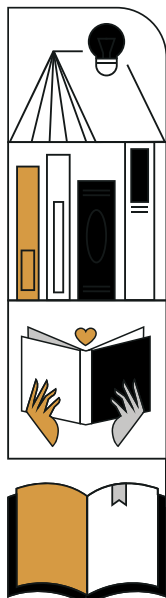
شرح اجرا

اقداماتی نظیر نشست‌های کتاب‌خوان کتابخانه‌ای و مدرسه‌ای، معرفی کتاب، نمایشگاه کتاب، تولید محتوا و مسابقه کتاب‌خوانی نیز اجرا شود و گزارش برنامه‌های انجام‌شده در پایان مهرماه به دبیرخانه ارسال گردد.

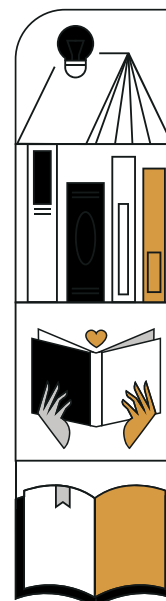
دبیرخانه این رویداد نیز لازم است گزارش تجمیعی اجرای این نشست‌ها را به‌صورت ماهانه دریافت و به اداره‌کل ترویج کتاب‌خوانی و امور فرهنگی ارسال کند. منابع مطالعاتی زیر، براساس مناسبت‌های مهرماه، برای خوانش در نشست‌های تاریخ‌خوانی پیشنهاد می‌شود.

نشست‌های تاریخ‌خوانی، به دبیری اداره‌کل کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه، در این ماه با محوریت مناسبت‌های اثرگذار تاریخی، از جمله «روز سرباز»، «جشن مهرگان»، «هجرت امام خمینی(ره) از عراق به پاریس در سال ۱۳۵۷»، «زادروز ستارخان» و «حکم تحریم استعمال تنباکو از سوی آیت‌الله میرزای شیرازی» برگزار می‌شود. پیشنهاد می‌شود هم‌زمان با برگزاری مستمر نشست‌های تاریخ‌خوانی در کتابخانه‌های عمومی،

کتاب‌های پیشنهادی نشست‌های تاریخ‌خوانی

ردیف	رده سنی	عنوان کتاب	نویسنده	ناشر
۱	بزرگسال	راهی طولانی که رفتم: خاطرات یک پسر سرباز	اسماعیل بٹا	کوله پشتی
۲	بزرگسال	آخرین پیام یک سرباز: منظومه وصیت نامه سیاسی الهی سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی (ره)	جعفر نصیری	طلایه
۳	بزرگسال	آخرین پرواز: یادداشت‌هایی برای سردار دلها شهید حاج قاسم سلیمانی	حاتم رسولی	خط هشت
۴	بزرگسال	جشن مهرگان	منوچهر علی پور	تیرگان
۵	بزرگسال	جشن‌های آتش، مهرگان: جشن مهرگان، چله... همراه با پژوهشی درباره جشن‌های آتش در جهان و مراسم برگزاری و آیین‌های سنتی میان زرتشتیان ایران و پارسیان	هاشم رضی	بهجت
۶	بزرگسال	اسناد لانه جاسوسی	-	دانشجویان پیرو خط امام

شیوهنامه رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور- مهر ۱۴۰۵

کتاب‌های پیشنهادی نشست‌های تاریخ‌خوانی

ردیف	رده سنی	عنوان کتاب	نویسنده	ناشر
۷	بزرگسال	سال‌های تبعید امام خمینی (ره)	اکبر فلاحی	مرکز اسناد انقلاب اسلامی
۸	بزرگسال	روزی روزگاری ستارخان	علی ناصری	امیرکبیر
۹	بزرگسال	مبارزات امام خمینی از هجرت به فرانسه تا بازگشت به ایران به روایت اسناد	سجاد راعی	مرکز اسناد انقلاب اسلامی
۱۰	نوجوان	باد در گیسوان آتش : داستان تحریم تنباکو و قیام ملت ایران علیه قرارداد استعماری ۱۸۹۰ رژی	علی اکبر والایی	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، انتشارات مدرسه
۱۱	نوجوان	تحریم تنباکو	ابراهیم تیموری	شرکت سهامی کتابهای جیبی
۱۲	نوجوان	تحریم تنباکو در ایران	نیکی کدی	امیرکبیر، کتابهای جیبی، انتشارات علمی و فرهنگی

عنوان

محفل ادبی «آتشی دیدار» ویژه برنامه بزرگداشت شمس تبریزی و مولانا

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

۷ تا ۸ مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

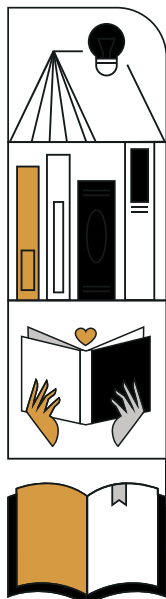
بر این اساس، محفل «آتشی دیدار» بر سه محور اصلی استوار است:

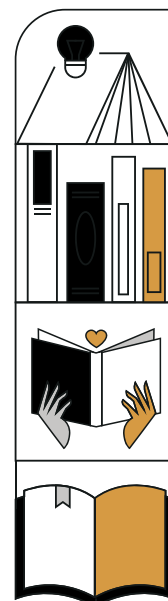
- بازخوانی کوتاه و روشن نسبت شمس و مولانا برای مخاطب عمومی
 - شعرخوانی و روایت‌گری ادبی با محور تجربه دگرگونی، طلب، فقدان، سلوک و بازشناسی
 - گفت‌وگوی ادبی و جمع‌خوانی به‌منظور پرهیز از تک‌صدایی و تبدیل محفل به تجربه‌ای زنده و مشارکتی
- این برنامه با حضور شاعران، اعضای محافل ادبی، کتابداران، استادان زبان و ادبیات فارسی، دانشجویان و علاقه‌مندان شعرو عرفان برگزار می‌شود.
- تکیه اصلی در اجرای این محفل، بر کیفیت ادبی است، نه صرفاً تعدد شعرخوانی‌ها. از این رو، هر کتابخانه می‌تواند متناسب با ظرفیت خود، برنامه را در قالب یکی از الگوهای زیر برگزار کند:
۱. محفل شعرو خوانش متون

این محفل ادبی به مناسبت روزهای بزرگداشت شمس تبریزی و مولانا جلال‌الدین بلخی برگزار می‌شود و هدف آن، فراتر رفتن از برگزاری یک شب شعر مناسبتی و فراهم آوردن مجالی برای بازخوانی ادبی و خلاقانه نسبت شمس، مولانا و تجربه دگرگونی در زبان شعراست.

در سنت ادبی فارسی، پیوند شمس و مولانا صرفاً یک واقعه تاریخی یا روایتی عاطفی نیست؛ این پیوند، نشانه مواجهه‌ای بنیادین با دیگری دگرگون‌کننده است؛ مواجهه‌ای که می‌تواند افق نگاه انسان را تغییر دهد، زبان او را از عادت بیرون آورد و تجربه‌ای تازه از خود، جهان و معنا پدید آورد. از همین منظر، این برنامه می‌کوشد تا مفهوم «دیدار» را نه به‌مثابه یک مضمون کلی و مبهم، بلکه به‌عنوان لحظه بیداری، تکان درونی، بازشناسی و دگرگونی در کانون فعالیت خود قرار دهد.

ادامه صفحه بعد

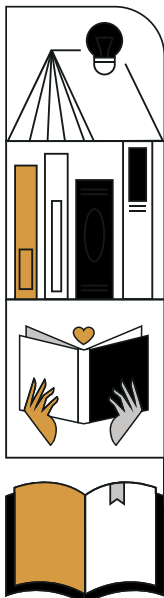

شیوهنامه رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور- مهر ۱۴۰۵

محورهای زیر سامان یابند:

- دیدار و دگرگونی
 - شوق و طلب
 - غیبت، فراق و جست‌وجو
 - بازشناسی خویشتن
 - نسبت انسان با عشق و معنا
 - زبان شور و زبان تأمل در شعر فارسی
 - بازتاب شمس و مولانا در شعر امروز
۲. نشست ادبی-تحلیلی با شعرخوانی
۳. ترکیب شعر، موسیقی آوازی متناسب و روایت ادبی
۴. نشست جوانان شاعر با محور «دیدار و دگرگونی»
- برای آنکه برنامه از پراکندگی و بی‌موضوعی دور بماند، شعرها، متن‌خوانی‌ها و گفت‌وگوها می‌توانند ذیل یکی از

عنوان

«چراغ تجربه» ویژه‌برنامه روز جهانی سالمند

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

۸ تا ۹ مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

گذشته، تجربه زیست در محله، دگرگونی‌های فرهنگی و اجتماعی، آداب و سنت‌ها، لحظه‌های مهم زندگی، و نسبت انسان با امید، صبوری و معنا شکل گیرد. هدف این برنامه آن است که سالمندی نه به‌عنوان دوره انزوا، بلکه به‌عنوان مرحله‌ای پربار از زندگی دیده شود؛ مرحله‌ای که در آن تجربه‌های اندوخته‌شده می‌تواند در قالب روایت، گفت‌وگو، کتاب‌خوانی و حضور فرهنگی، به نسل‌های دیگر منتقل شود. از این منظر، کتابخانه در این مناسبت، محل تجلیل صرف نیست، بلکه جایگاه شنیدن، ثبت‌کردن و پیوند زدن است.

♦ محورهای پیشنهادی اجرا

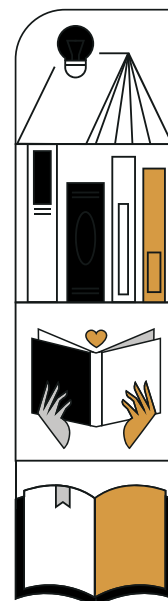
کتابخانه‌ها می‌توانند برنامه را با توجه به ظرفیت و مخاطبان خود در قالب یک یا چند بخش از محورهای زیر برگزار کنند:

۱. «روایتِ عمر»

نشست روایت‌گویی سالمندان درباره تجربه‌های زیسته،

این ویژه‌برنامه به مناسبت روز جهانی سالمند، به منظور پاسداشت جایگاه سالمندان به‌عنوان حاملان تجربه، حافظه اجتماعی و سرمایه‌های انسانی جامعه برگزار می‌شود و میکوشد با محور قراردادن روایت، گفت‌وگو و هم‌نشینی نسل‌ها، سالمندان را نه صرفاً مخاطبانی نیازمند تکریم، بلکه صاحبان تجربه، دانایی و خاطره جمعی معرفی کند؛ افرادی که حضور و سخن آنان می‌تواند برای کودکان، نوجوانان و جوانان الهام‌بخش، آموزنده و هویت‌ساز باشد.

در این برنامه، کتابخانه‌ها می‌توانند با دعوت از سالمندان فعال، کتاب‌خوان، فرهنگی، معلمان بازنشسته، پیشکسوتان محلی، راویان خاطرات و اعضای قدیمی کتابخانه، فضایی برای گفت‌وگوی صمیمی و هدفمند میان نسل‌ها فراهم آورند. این گفت‌وگوها می‌تواند حول موضوعاتی مانند خاطرات مدرسه و کتاب‌خوانی در

سالمندان، همراه با شعرخوانی، قصه‌گویی، تماشای فیلم، اهدای یادداشت یا خوانش جمعی متون کوتاه.

۶. «تَبِتِ روشن»

ثبت صوتی یا مکتوب بخشی از روایت‌ها و خاطرات سالمندان، به‌منظور نگهداری در آرشیو محلی کتابخانه یا انتشار در رسانه‌های کتابخانه.

◆ بخش‌های تکمیلی پیشنهادی

برای غنای بیشتر برنامه، اجرای برخی بخش‌های مکمل نیز پیشنهاد می‌شود:

- برپایی نمایشگاه کتاب با موضوع سالمندی، خانواده، تاریخ شفاهی، خاطرات و سبک زندگی
- تجلیل از سالمندان عضو کتابخانه یا سالمندان فعال فرهنگی
- اختصاص بخشی برای معرفی خدمات کتابخانه به سالمندان
- تهیه گزارش تصویری یا محتوای کوتاه رسانه‌ای از روایت‌های الهام‌بخش برنامه

فرازهای زندگی، خاطرات محلی، آداب گذشته و تغییرات اجتماعی.

۲. «نسل به نسل»

گفت‌وگوی مشترک سالمندان با نوجوانان و جوانان درباره موضوعاتی چون کتاب، خانواده، امید، صبر، سبک زندگی و تحولات فرهنگی.

۳. «کتاب‌هایی که با ما مانده‌اند»

معرفی یا مرور کتاب‌هایی که سالمندان در دوره‌های مختلف زندگی خود خوانده‌اند و برآنان اثر گذاشته است.

۴. «یادگار محله»

دعوت از سالمندان محله یا مسجد برای بازگویی تاریخ شفاهی محل، چهره‌های اثرگذار، آیین‌ها و خاطرات جمعی.

۵. «هم‌نشینی با مهربانی»

دیدار صمیمی اعضای کودک و نوجوان کتابخانه با

لیگ کتاب‌خوانی «مسجد، محله و کتابخانه»

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی و
کتابخانه‌های مساجد کشور

زمان اجرا

مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

حداکثر تا ۱۱ مهرماه ۱۴۰۵، اسامی تیم‌های برتر مرحله مقدماتی از سوی دبیرخانه لیگ به استان‌ها اعلام خواهد شد. پس از اعلام نتایج، کمیته‌های استانی موظفاند فرایند برگزاری مرحله نهایی را در بازه زمانی ۱۱ تا ۲۳ مهرماه ۱۴۰۵ برنامه‌ریزی و اجرا کنند. مرحله نهایی لیگ در هر استان، با محوریت کتاب‌خوانی و رقابت تیمی برگزار می‌شود و با توجه به شرایط اقلیمی، گستره جغرافیایی، ظرفیت‌ها و اقتضات هر استان، می‌تواند به صورت حضوری، مجازی یا ترکیبی از هر دو شیوه اجرا شود. تعیین زمان دقیق برگزاری این مرحله بر عهده کمیته استانی خواهد بود.

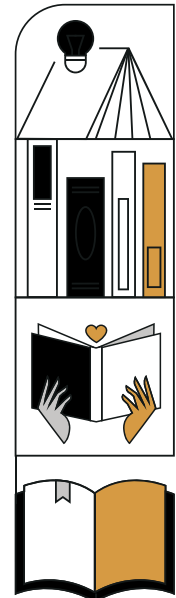
انتخاب داوران، تعیین تعداد آنان و سایر جزئیات مربوط به فرایند داوری نیز مطابق آیین‌نامه اولیه لیگ و با نظر کمیته استانی انجام خواهد شد. همچنین جدول امتیازبندی مرحله نهایی، مطابق جدول مندرج در آیین‌نامه اولیه لیگ، مبنای ارزیابی عملکرد تیم‌ها و تعیین رتبه‌های برتر خواهد بود.

در پایان، کمیته استانی موظف است حداکثر تا ۳۰ مهرماه ۱۴۰۵، گزارش عملکرد خود از روند برگزاری لیگ را، به همراه مشخصات نفرات و تیم‌های برتر، به دبیرخانه لیگ ارسال کند.

لیگ کتاب‌خوانی «مسجد، محله و کتابخانه» با هدف ترویج فرهنگ مطالعه، تقویت فعالیت‌های جمعی کتاب‌خوانی و ایجاد رقابتی سالم میان کودکان و نوجوانان، در بستر مسجد، محله و کتابخانه، از مردادماه به دبیری اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان قزوین آغاز شده است. در این شیوه‌نامه، اقدامات انجام‌شده و نیز مراحل پایانی این لیگ، به منظور ایجاد هماهنگی بیشتر، تبیین می‌شود.

فرایند ثبت‌نام تیم‌های شرکت‌کننده در این لیگ تا پایان روز ۳۱ شهریورماه ۱۴۰۵ ادامه داشته است. پس از پایان ثبت‌نام، تیم‌های شرکت‌کننده در آزمون آنلاین مقدماتی که از ۲ تا ۶ مهرماه ۱۴۰۵ به صورت چهارگزینه‌ای برگزار می‌شود، شرکت خواهند کرد و تیم‌های برتر این مرحله به مرحله نهایی راه می‌یابند.

کتاب‌های تعیین‌شده برای مطالعه و رقابت در این لیگ، در گروه سنی کودک شامل «**کلوچه‌های خدا**» و «**سرداران ایران؛ آریوبرزن**» و در گروه سنی نوجوان شامل «**تن تن و سندباد**» و «**شازده کوچولو**» است.

عنوان

اردوی «هم‌سفر با کتاب: از شهر تا روستا» ویژه برنامه روز روستا و عشایر

محل اجرا

کتابخانه‌های روستایی کشور

زمان اجرا

۱۲ تا ۱۵ مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

♦ گام‌های اجرای اردو

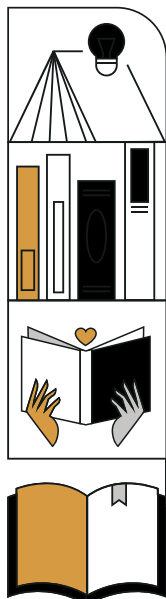
۱. استقبال و آشنایی

- استقبال دانش‌آموزان و اعضای کتابخانه روستا از مهمانان شهری
- معرفی روستا، کتابخانه و فعالیت‌های آن به وسیله خود کودکان و نوجوانان روستا
- تشکیل گروه‌های ترکیبی «شهری- روستایی»
- معرفی مشاهیر و چهره‌های شاخصی که در آن روستا متولد شده‌اند.

۲. تور کتابخانه‌گردی

در این بخش، کودکان و نوجوانان روستا راهنمای بازدید می‌شوند و بخش‌های مختلف کتابخانه، کتاب‌های محبوب خود و فعالیت‌هایی را که در کتابخانه انجام

این اردوی یک‌روزه به مناسبت روز روستا و عشایر برگزار می‌شود. در این برنامه، دانش‌آموزان شهری به همراه مربیان خود به یکی از کتابخانه‌های روستایی مراجعه می‌کنند و در قالب یک برنامه یک‌روزه، مهمان کودکان و نوجوانان عضو کتابخانه روستا می‌شوند. اعضای کتابخانه روستایی نیز به عنوان میزبان و راهنما در برنامه حضور دارند. در این رویداد، کتابخانه روستایی به صحنه‌ای برای معرفی استعدادها، توانمندی‌ها و ظرفیت‌های فرهنگی کودکان و نوجوانان روستا تبدیل می‌شود.

• تصویرگری یک داستان

• تهیه روزنامه دیواری با عنوان «روستای من»

• خلق اثر هنری با موضوع «کتاب و روستا»

۵. روایت روستا از زبان بچه‌ها

یکی از بخش‌های جذاب این اردو، پاسخ کودکان و نوجوانان روستا به این پرسش است:

«اگر دوست شهری من فقط یک روز مهمان روستای من باشد، دوست دارم چه چیزهایی از روستا را به او نشان بدهم؟»

این پاسخ‌ها می‌تواند در قالب متنی ادبی در برنامه قرائت شود و شامل معرفی طبیعت، غذاها، بازی‌ها، قصه‌ها، شخصیت‌های فرهنگی و دیگر ظرفیت‌های روستا باشد.

۶. تبادل کتاب و یادگاری

در پایان برنامه، هر دانش‌آموز شهری یک کتاب به کتابخانه روستا هدیه می‌کند و در مقابل، یک یادگاری فرهنگی از دوستان روستایی خود، مانند کارت دست‌ساز، نقاشی، دل‌نوشته و موارد مشابه، دریافت می‌کند.

۷. بیانیه همدلی

در این بخش، بیانیه‌ای مشترک به‌وسیله نمایندگان از کودکان و نوجوانان شهر و روستا نوشته و قرائت می‌شود. در این بیانیه، شرکت‌کنندگان بر همدلی، همراهی و مسئولیت مشترک خود در پاسداشت طبیعت، فرهنگ، تاریخ، امنیت، اقتدار و انسجام کشور تأکید می‌کنند.

می‌دهند، برای مهمانان معرفی می‌کنند.

۳. ستاره‌های روستا

در این بخش، اعضای کودک و نوجوان کتابخانه فرصت می‌یابند با اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری، استعدادهای خود را عرضه کنند. این برنامه‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

• قصه‌گویی و نقالی

• شعرخوانی و داستان‌خوانی

• نویسندگی و معرفی آثار

• اجرای موسیقی و سرود

• نمایشگاه نقاشی و هنرهای تجسمی

• نمایشگاه صنایع‌دستی و هنرهای بومی

• اجرای نمایش کوتاه

• معرفی بازی‌ها و آداب و رسوم محلی

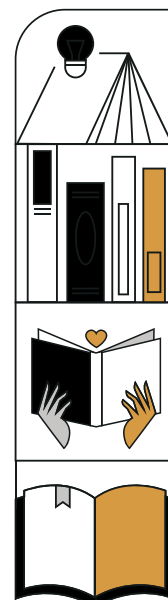
نکته مهم آن است که کودکان و نوجوانان روستا، خود ستارگان اصلی این برنامه باشند، نه صرفاً موضوع بازدید.

۴. کارگاه «با هم بسازیم»

دانش‌آموزان شهر و روستا می‌توانند در قالب گروه‌های مشترک، اثری هنری یا ادبی خلق کنند و آن را به‌عنوان یادگار این رویداد به ثبت برسانند. از جمله فعالیت‌های پیشنهادی در این بخش عبارت‌اند از:

• تولید یک داستان مشترک درباره روستا

• ساخت و اجرای یک نمایش بدها

عنوان

رویداد علمی - فرهنگی «پیوند با طبیعت»
به مناسبت روز جهانی کاهش بلایای طبیعی

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

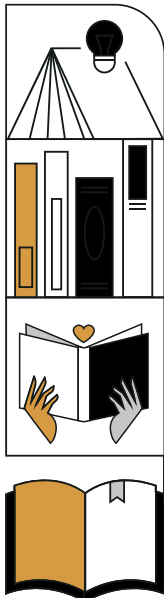
۱۳ تا ۱۷ مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

رخدادهای نقش‌آفرین باشند.
رویداد علمی - فرهنگی «پیوند با طبیعت» به مناسبت روز جهانی کاهش بلایای طبیعی، فرصتی برای آگاهی‌بخشی، آموزش و گفت‌وگو درباره نسبت انسان و طبیعت است؛ نسبتی که اگر بر پایه شناخت، مسئولیت‌پذیری و آمادگی شکل گیرد، می‌تواند به کاهش آسیب‌ها و افزایش تاب‌آوری فردی و اجتماعی بینجامد. این رویداد با تأکید بر آموزش متناسب با گروه‌های سنی مختلف، می‌کوشد مخاطبان را با مفاهیم پیش‌بینی، پیشگیری، آمادگی و مواجهه صحیح با بحران‌ها آشنا کند. این برنامه در سه بخش اصلی، شامل کودکان، نوجوانان و عموم اعضا و کارشناسان، قابل اجراست:

طبیعت با همه زیبایی‌ها و بخشندگی‌اش، گاه قدرت عظیم خود را نیز آشکار می‌کند؛ از لرزش زمین و فوران آتشفشان تا طوفان، سیل و خشکسالی. با این حال، بسیاری از بحران‌هایی که امروز از آن‌ها با عنوان بلایای طبیعی یاد می‌شود، به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با نحوه مواجهه انسان با محیط‌زیست پیوند دارد. آلودگی هوا، تخریب جنگل‌ها، بهره‌برداری نادرست از منابع طبیعی و برهم‌زدن تعادل‌های زیست‌محیطی، از جمله عواملی هستند که می‌توانند در تشدید این

- آزمایش «زلزله و ساختمان» با استفاده از جعبه‌های کوچک یا مکعب‌های چوبی برای ساخت سازه و مشاهده میزان مقاومت آن‌ها در برابر لرزش
 - آزمایش «جریان آب و سیل» با استفاده از ظرف خاک و شن، برای نشان دادن نقش گیاهان و ریشه‌ها در جلوگیری از فرسایش خاک
 - طراحی «مسیر جست‌وجو» برای یافتن نقاط امن در خانه یا کتابخانه، با استفاده از سرنخ‌های آموزشی
 - قصه‌گویی با روایت داستان‌هایی درباره قهرمانانی که با هوشمندی، آرامش و مهربانی با طبیعت و بحران‌ها مواجه شده‌اند
- در پایان این بخش، کودکان می‌توانند پس از حضور در ایستگاه‌ها و آشنایی با راه‌های پیشگیری و آمادگی، نشان «محافظ کوچک طبیعت» دریافت کنند.

۲. «مهندسان تاب‌آوری و تغییر» ویژه نوجوانان

- این بخش با تأکید بر رابطه علت و معلولی میان عملکرد انسان و رخداد‌های طبیعی، برای نوجوانان طراحی شده است تا ضمن تقویت نگاه تحلیلی، با مهارت‌های پیشگیری، آمادگی و بقا نیز آشنا شوند.
- چالش طراحی**
- **مسابقه طراحی سازه مقاوم:** نوجوانان با استفاده از مواد ساده، مانند چوب بستنی، پاستا یا کاه، سازه‌ای طراحی می‌کنند که در برابر شوک مکانیکی یا فشار

۱. «ما محافظان طبیعت هستیم»

ویژه کودکان

این بخش با تمرکز بر آشنایی، همدلی و آموزش غیراضطرارآور طراحی شده است تا کودکان بتوانند تفاوت میان «حادثه ناگهانی» و «تغییرات محیطی» را در فضایی ایمن، جذاب و آموزشی درک کنند.

ایستگاه «دنیای تکان‌دهنده»

آشنایی با بلایای ناگهانی؛ زلزله و آتشفشان

- ساخت مدل‌های کوچک آتشفشان با استفاده از سرکه و جوش شیرین برای مشاهده فرایند فوران
- اجرای بازی‌هایی مانند «قایق در موج» برای آموزش مفاهیم مرتبط با سیل و سونامی، یا «سنگ سخت» برای آموزش نقاط امن در هنگام زلزله

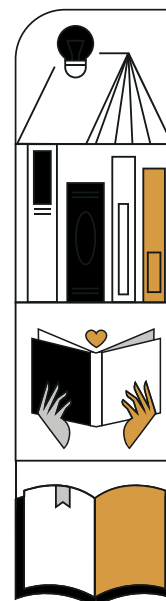
ایستگاه «دوست زمین»

آشنایی با بلایای تدریجی؛ خشکسالی، آلودگی و گرمایش

- اجرای آزمایش «گیاه تشنه» با دو گیاه، یکی با آبیاری منظم و دیگری بدون آبیاری، برای درک مفهوم خشکسالی
- اجرای نمایش عروسکی با موضوع «جنگلیان قهرمان» برای آموزش پیوند میان حفاظت از درختان، جلوگیری از جنگل‌زدایی و کاهش خطر سیل

بخش «خودت کشف کن!»

آموزش از طریق بازی، تجربه و مشاهده

۳. «رهبران پیشگیری از بحران»

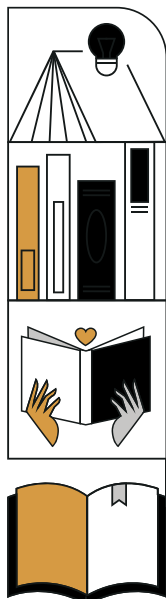
ویژه عموم اعضا، کارشناسان و فعالان این حوزه

این بخش با تمرکز بر مسئولیت فردی و اجتماعی، بر راهبردهای پیشگیری و تحلیل ابعاد علمی و اجتماعی بحران‌ها طراحی شده است و می‌تواند با حضور عموم اعضا، کارشناسان، معلمان، فعالان محیط‌زیست، کشاورزان، دامداران، مدیران محلی و دیگر گروه‌های اثرگذار برگزار شود.

به‌طور کلی، انسان نقشی تعیین‌کننده در پیشگیری، کاهش یا تشدید زمینه‌های مؤثر بر بروز بلایای طبیعی در سکونتگاه‌ها دارد. از این‌رو، آموزش، اطلاع‌رسانی و دانش‌افزایی مستمر برای گروه‌های مختلف اجتماعی، ضرورتی انکارناپذیر در مدیریت بحران و کاهش آسیب‌هاست. کتابخانه‌های عمومی می‌توانند با بهره‌گیری از ظرفیت آموزشی و فرهنگی خود، در سطح شهرها و روستاها به بستری برای

باد مقاوم باشد.

- **نقشه‌برداری دیجیتال:** آموزش استفاده از نقشه‌های آنلاین یا نرم‌افزارهای هشدار زلزله و سیل برای شناسایی مناطق امن در شهر یا محل سکونت
- **کارگاه «کوله بقا»:** آموزش دربارهٔ لوازم ضروری یک کوله‌پشتی آماده‌باش، شامل اقلام غذایی، بهداشتی، دارویی و اطلاعاتی، و طراحی فهرستی کاربردی برای آن
- **نشست‌های گفت‌وگو محور:** با موضوع «فناوری در برابر طبیعت» و طرح این پرسش که آیا انسان بر طبیعت غلبه کرده است یا باید با آن هم‌زیستی و همیاری داشته باشد؟
- **مدل‌سازی اثر جنگل‌زدایی بر سیل:** اجرای آزمایشی با دو ظرف خاک، یکی دارای پوشش گیاهی و دیگری فاقد آن، برای مشاهدهٔ تفاوت میزان فرسایش و روان‌آب

نشست‌های گفت‌وگو محور با موضوعاتی مانند:

- نقش جامعه و همبستگی اجتماعی در پیشگیری و کاهش آسیب‌ها
- چگونگی شکل‌گیری شبکه‌های محلی حمایت و امنیت در زمان بحران
- اثرات فعالیت‌های صنعتی و مصرف نادرست منابع بر اکوسیستم‌های محلی
- پیامدهای مدیریت نادرست آب و تشدید خشکسالی
- **کارگاه‌های آموزشی با موضوعاتی مانند:**
- آماده‌سازی خانواده‌محور و جامعه‌محور: آموزش چگونگی تدوین برنامه‌های آمادگی در خانواده و محله برای مواجهه با زلزله، سیل و دیگر بحران‌ها
- مدیریت بحران در سازمان‌ها و ادارات: آموزش اصول و پروتکل‌های رسمی پیشگیری و مواجهه با رخدادهای ناگهانی

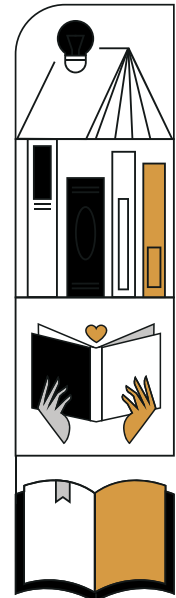
جریان‌سازی و ارتقای آگاهی عمومی در این زمینه تبدیل شوند.

برنامه‌های پیشنهادی این بخش

سمینار «دانش‌افزایی در مدیریت بحران»: بررسی علمی رخدادهایی مانند سیل، خشکسالی و دیگر بحران‌های اخیر، و تبیین چگونگی استفاده از داده‌های علمی برای پیش‌بینی و آمادگی

کارگاه «آموزش کمک‌های اولیه و پروتکل‌های ایمنی»: با حضور متخصصان برای آموزش عملی اقدامات اولیه و استانداردهای مواجهه با بحران

نمایشگاه «میراثِ مقابله با بلایا»: نمایش تصاویر، اسناد و نمونه‌هایی از شیوه‌های سنتی سازگاری با طبیعت و کاهش آسیب‌ها در تاریخ و معماری ایران

عنوان

جشنواره بازی محور «ماجرای جوی در سرزمین کتاب» به مناسبت هفته ملی کودک

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

۱۵ تا ۲۱ مهر ۱۴۰۵

◆ شیوه اجرا

۱. ثبت نام و دریافت کارت ماجراجویی

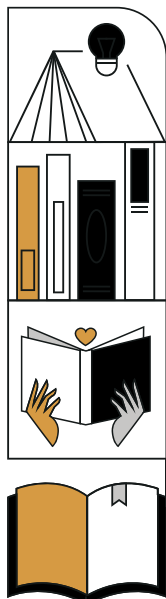
در بدو ورود، هر کودک همراه با پدر و مادر یا یکی از آنان، در ایستگاه پذیرش ثبت نام کرده و یک «کارت ماجراجوی کتابخانه» دریافت می‌کند. این کارت شامل فهرست ایستگاه‌ها، محل درج امتیازها و راهنمای قوانین جشنواره است.

۲. نظام امتیازدهی

برای هر ایستگاه، امتیازی مشخص در نظر گرفته می‌شود. کودک با شرکت در هر ایستگاه و انجام موفقیت آمیز فعالیت مربوط، امتیاز آن بخش را در کارت خود دریافت می‌کند. بدیهی است شرکت نکردن در هر ایستگاه به معنای دریافت نکردن امتیاز آن بخش

شرح اجرا

این جشنواره با توجه به اهمیت بازی در فرایند یادگیری و ضرورت تقویت پیوندهای عاطفی میان کودک و والدین طراحی شده است تا با ایجاد محیطی شاد، پویا، ایمن و مبتنی بر استعدادیابی، کودکان از طریق بازی‌های فکری، حرکتی و خلاقانه، با خود و دنیای پیرامونشان آشنا شوند و کتابخانه نیز به کانونی برای شادی، یادگیری و هم‌افزایی میان نسل‌ها تبدیل شود. این جشنواره به مدت هفت روز متوالی و به مناسبت «هفته ملی کودک» در فضای کتابخانه برگزار می‌شود و فرایند اجرای آن به شرح زیر است:

کتاب و فضاسازی متناسب با حال‌وهوای کودکان، در ارتقای کیفیت تجربه مخاطبان مؤثر خواهد بود.

◆ معرفی ایستگاه‌های بازی

ایستگاه‌های جشنواره به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که مجموعه‌ای از مهارت‌های فردی و گروهی را پوشش دهند.

الف) ایستگاه‌های فردی

با تمرکز بر خودباوری و مهارت‌های شخصی

۱. ایستگاه «خلاق کوچک»

در این ایستگاه، کودک از طریق بازی‌های خلاقانه، مانند ساخت سازه با وسایل بازیافتی یا رنگ‌آمیزی‌های متفاوت، مهارت‌های حل مسئله و خلاقیت خود را تقویت می‌کند.

۲. ایستگاه «باهوش کوچک»

در این بخش، کودک با معماهای تصویری، پازل‌های کتابی و دیگر بازی‌های فکری روبه‌رو می‌شود تا قدرت تمرکز، دقت و توان ذهنی او سنجیده و تقویت شود.

۳. ایستگاه «قهرمان کوچک»

این ایستگاه به شناسایی استعدادهای ظریف کودکان اختصاص دارد و در آن، چالش‌های کوتاهی برای سنجش دقت دست، حافظه تصویری، سرعت

خواهد بود.

به‌منظور تشویق خانواده‌ها به حضور فعال در جشنواره، می‌توان برای همراهی هر یک از والدین نیز امتیاز جداگانه‌ای در نظر گرفت تا زمینه مشارکت بیشتر خانواده در برنامه فراهم شود.

۳. جمع‌بندی امتیازها و اهدای جوایز

در پایان هر روز، امتیازهای ثبت‌شده در کارتها به‌وسیله مربیان بازیابی و جمع‌بندی می‌شود و سه شرکت‌کننده برتر، بر اساس رتبه‌بندی روزانه، جوایز ویژه دریافت می‌کنند.

۴. تیم اجرایی

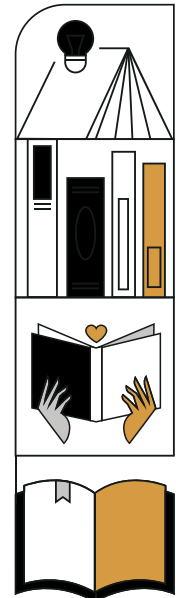
هر ایستگاه نیازمند حضور یک مربی آشنا با شیوه بازی‌گردانی و دارای توانایی مدیریت هیجان و تعامل با کودکان است.

۵. ایمنی

تمامی ابزارها و تجهیزات مورد استفاده در بازی‌ها باید کاملاً ایمن، فاقد لبه‌های تیز و متناسب با سن کودکان باشند.

۶. فضاسازی

استفاده از موسیقی ملایم، دکورهای متناسب با دنیای

۵. ایستگاه «تیم هنرمند»

در این ایستگاه، کودک و والدین با همکاری یکدیگر اثری هنری خلق می‌کنند. این فعالیت می‌تواند شامل نقاشی مشترک، رنگ‌آمیزی سنگ‌ها، خلق اثر با رنگ انگشتی، اجرای قطعه‌ای موسیقایی، هم‌خوانی شعر و سرود، یا اجرای نمایش گروهی باشد.

۶. ایستگاه «ماجرایوان پرتحرک»

این ایستگاه به بازی‌های حرکتی، سرگرم‌کننده و بومی - محلی اختصاص دارد؛ مانند طناب‌کشی، قایم‌باشک، وسطی و بازی‌های مشابه. این بخش افزون بر ایجاد نشاط، زمینه تخلیه انرژی کودک و انتقال شادی به فضای خانواده را فراهم می‌کند.

واکنش و توانایی‌های مشابه طراحی می‌شود.

ب) ایستگاه‌های مشترک

با تمرکز بر هم‌افزایی با والدین و کار گروهی

۴. ایستگاه «تیم قهرمان»

در این بخش، بازی‌های تعاملی میان کودک و والدین طراحی می‌شود تا آنان در دستیابی به یک هدف مشترک همکاری کنند؛ مانند ساختن برج با بلوک‌های چوبی یا چوب بستنی.

عنوان

«سرو چمان» نخستین مسابقه ملی مشاعره «حافظ شیرازی»

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

۳. مرحله سوم: رقابت نهایی در سطح استانی و کشوری (حضور یامجازی)

◆ شیوه اجرا و گام‌های عملیاتی

گام نخست: ثبت نام و پیش‌گزینش

در این مرحله، داوطلبان از طریق سامانه معرفی شده ثبت نام می‌کنند و به پرسش‌های چهارگزینه‌ای درباره زندگی حافظ و مفاهیم مقدماتی ادبی پاسخ می‌دهند تا سطح دانش اولیه آنان سنجیده شود. بر اساس امتیازهای کسب شده، شمار مشخصی از برگزیدگان برای حضور در مرحله حضوری انتخاب خواهند شد.

گام دوم: رقابت‌های شهرستانی

برگزیدگان مرحله نخست، به صورت حضوری در کتابخانه منتخب شهرستان گرد هم می‌آیند و در یک محفل مشاعره با دیگر شرکت‌کنندگان به رقابت می‌پردازند.

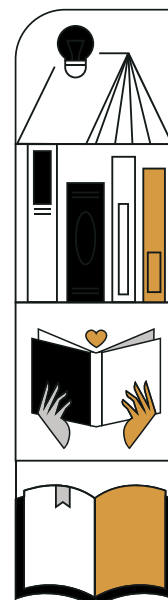
این مسابقه ملی به مناسبت روز بزرگداشت خواجه حافظ شیرازی، ۲۰ مهرماه، به دبیری اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان فارس و با هدف ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی، تقویت پیوند نسل جدید با ادبیات فاخر فارسی و نکوداشت جایگاه لسان‌الغیب، حضرت حافظ شیرازی، ویژه نوجوانان برگزار می‌شود. شکوفایی ذوق و قریحه ادبی نوجوانان و ایجاد بستری برای رقابت ادبی در سطح شهرستانی، استانی و ملی، از جمله اهداف این مسابقه است.

◆ ساختار کلی رقابت

این مسابقه در سه مرحله متوالی و به صورت سلسله‌مراتبی برگزار می‌شود:

۱. مرحله نخست: ثبت نام و پیش‌گزینش (مجازی/برخط)

۲. مرحله دوم: رقابت‌های شهرستانی (حضور)

برخط برگزار شود.

دآوری نهایی این مرحله به‌وسیله استادان ادبیات، شاعران یا دبیران محافل ادبی استان انجام خواهد شد.

♦ زمان‌بندی نهایی

تمامی مراحل این رقابت تا پایان مهرماه ۱۴۰۵ به انجام خواهد رسید و اسامی برگزیدگان در زمان مقرر اعلام خواهد شد.

تبصره: شبه‌نامه تفصیلی این مسابقه از سوی اداره‌کل کتابخانه‌های عمومی استان فارس تهیه و ارسال خواهد شد.

ارزیابی این مرحله را دبیر محفل ادبی شهرستان یا داور منتخب انجام می‌دهد.

گام سوم: رقابت نهایی در سطح استانی و کشوری

برترین‌های هر شهرستان در مرحله نهایی، برای کسب رتبه‌های برتر در سطح بالاتر با یکدیگر رقابت می‌کنند.

این مرحله، با توجه به شرایط و براساس تصمیم دبیرخانه استانی، می‌تواند به‌صورت حضوری در مرکز استان یا به‌صورت مجازی از طریق سکوی

عنوان

کارگاه‌های علمی «سفر به درون بدن» به مناسبت ولادت حضرت زینب(س) و روز پرستار

محل اجرا

زمان اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

۲۰ تا ۲۴ مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

تا دانش‌آموزان در قالب اردوهای گروهی در این رویداد شرکت کنند و به‌ویژه مدرسی که از امکانات آزمایشگاهی کافی برخوردار نیستند، بتوانند برای پیشبرد اهداف علمی و آموزشی خود از ظرفیت کتابخانه‌های عمومی بهره‌مند شوند.

این رویداد به مناسبت ولادت حضرت زینب (س) و روز پرستار، با هدف فراهم آوردن تجربه‌ای متفاوت از یادگیری طراحی شده است تا مخاطبان، به‌ویژه کودکان و نوجوانان، از طریق تلفیق کتاب، مشاهده، آزمایش و بازی با شگفتی‌های بدن انسان آشنا شوند. همچنین این برنامه فرصتی برای معرفی نقش ارزشمند پرستاران در حفظ و ارتقای سلامت جامعه فراهم می‌آورد.

این طرح پیش از این در کتابخانه‌های عمومی استان فارس اجرا شده و بازخوردهای مطلوبی دریافت کرده است. از این رو، در این شیوه‌نامه، اجرای آن در سایر کتابخانه‌های عمومی دارای بخش نوجوان، ساخت‌کنده و فضاهای علم و خلاقیت پیشنهاد می‌شود.

با توجه به هم‌زمانی این برنامه با آغاز سال تحصیلی، بازگشایی مدارس فرصت مناسبی است

♦ گام‌های اجرایی ۱. انتخاب موضوع

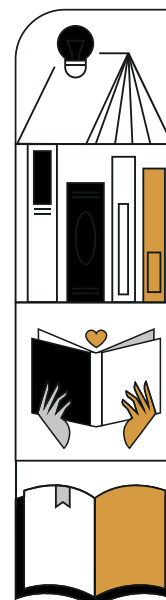
یکی از اندام‌ها یا دستگاه‌های بدن، از میان فهرست موضوعات پیشنهادی، به‌عنوان محور اصلی برنامه انتخاب می‌شود.

۲. طراحی فعالیت

متناسب با گروه سنی و ویژگی‌های مخاطبان، فعالیت‌های عملی، علمی و تعاملی طراحی می‌شود.

۳. بهره‌گیری از متخصصان

از ظرفیت پزشکان، پرستاران و اعضای متخصص کتابخانه برای ارائه مطالب علمی، هدایت فعالیت‌ها و پاسخ‌گویی به پرسش‌های مخاطبان استفاده می‌شود.

۴. اقدام عملی (مأموریت علمی)

کودکان و نوجوانان در قالب یک مأموریت علمی، از طریق مجموعه‌ای از فعالیت‌های آموزشی و تجربی با موضوع انتخاب‌شده آشنا می‌شوند. این فعالیت‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- مغز قدرتمند: اجرای بازی‌های تقویت حافظه و تمرکز
- نفسِ زندگی: ساخت مدل ریه با استفاده از بادکنک و نی
- چشم‌های شگفت‌انگیز: اجرای آزمایش‌های مرتبط با خطای دید
- گوش و دنیای صداها: آشنایی با شنوایی و تعادل
- اسکلت و مفاصل: ساخت مدل ساده مفاصل و معرفی ساختار استخوان‌ها
- دندان‌های من: آشنایی با ساختار دندان و بهداشت دهان و دندان
- سفر غذا در بدن: معرفی مسیر حرکت غذا در دستگاه گوارش
- نگهبانان بدن: آشنایی مقدماتی با دستگاه ایمنی
- دنیای نادیدنی‌ها: مشاهده سلول‌ها با میکروسکوپ
- راز DNA: آشنایی ساده و جذاب با مفاهیم مقدماتی ژنتیک

- معرفی و جمع‌خوانی کتاب‌های مرتبط
- استفاده از مولاژ و نمایش پویانمایی‌های آموزشی
- اجرای آزمایش‌های علمی ساده و ساخت مدل‌های آموزشی
- برگزاری بازی‌ها، مسابقات علمی و فعالیت‌های هنری
- موضوعات پیشنهادی برای اجرا
- قلب و گردش خون: آشنایی با عملکرد قلب و شنیدن صدای آن با گوشی پزشکی

عنوان

«دنیای تاریک و روشن» به مناسبت روز جهانی نابینایان

محل اجرا

زمان اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

۲۰ تا ۲۴ مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

این برنامه، دعوتی است به تجربه‌ای متفاوت؛ تجربه‌ای که در آن، کتابخانه بستری برای شناخت بهتر انسان و توانمندی‌های اوست.

در جهان اطراف ما، دیدن تنها راه شناخت نیست. گاه می‌توان با لمس حروف برجسته، با شنیدن روایت‌ها و با آشنایی با شیوه‌های دیگر ادراک، جهان را عمیق‌تر و انسانی‌تر فهمید.

ویژه‌برنامه‌های روز جهانی «عصای سفید» به پیشنهاد کارگروه نابینایان نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور طراحی شده است. این مجموعه برنامه‌ها می‌کوشد اعضای کتابخانه‌ها را از مرزهای ادراک متعارف فراتر ببرد و زمینه آشنایی بیشتر آنان را با توانمندی‌ها، نیازها و شیوه‌های زیست افراد دارای آسیب بینایی فراهم کند.

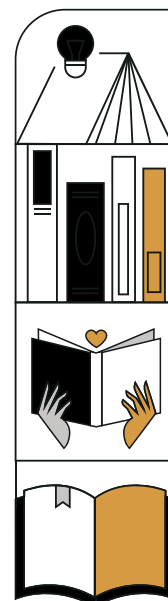
از نشست‌های تکریم و هم‌اندیشی با فعالان این حوزه گرفته تا برنامه‌های آموزشی، کودک‌محور و رسانه‌ای، همه این فعالیت‌ها با هدف تقویت فرهنگ همدلی، معرفی خدمات بخش نابینایان کتابخانه‌ها و ارتقای آگاهی عمومی طراحی شده‌اند.

الف) نشست‌ها و برنامه‌های تکریم

- «روشن‌دلان کتاب‌خوان»: نشست هم‌اندیشی با نخبگان و فعالان حوزه نابینایان
- «آیین سپاس از ستاره‌های خاموش»: تجلیل از کتابداران بخش نابینایان و اعضای موفق کم‌بینا
- «پیوند روشن»: نشست مشترک با اداره بهزیستی و سازمان‌های مردم‌نهاد به منظور توسعه تعاملات و همکاری‌ها

ب) برنامه‌های ترویجی و آموزشی

- «دستان گویا، چشم دل»: بازدید دانش‌آموزان از بخش نابینایان کتابخانه و آشنایی با تجهیزات و خدمات ویژه
- «قصه عصای سفید»: نشست ترویج فرهنگ مطالعه در میان دانش‌آموزان همراه با آشنایی

مقدماتی با خط بریل

- «سفر به دنیای تاریک و روشن»: کارگاه آموزشی با موضوع «چگونه با نابینایان تعامل کنیم؟» ویژه عموم اعضا
- «لنز آگاهی»: معرفی فناوری‌های نوین و منابع اطلاعاتی ویژه افراد دارای آسیب بینایی

ج) برنامه‌های هنری و کودک محور

- «دنیای من به رنگ مهربانی»: پویش نقاشی کودکان با موضوع همدلی با جامعه نابینایان

- «تصویر خیالی، دنیای واقعی»: نمایشگاه آثار هنری و نقاشی با محوریت توانمندی‌های افراد دارای آسیب بینایی
- «کودک، کتاب، عصای سفید»: قصه‌خوانی و تصویرسازی ذهنی با چشمان بسته در بخش کودک

د) برنامه‌های رسانه‌ای و اطلاع‌رسانی

- «روشنای کتابخانه»: پویش تولید محتوای ویدئویی برای معرفی خدمات بخش نابینایان در شبکه‌های اجتماعی
- «قلم سفید»: معرفی کتابداران پیشرو در ارائه خدمات به نابینایان از طریق رسانه‌های استانی

عنوان

پویش «هم کنکوری؛ یک کتاب، یک آینده»

محل اجرا

زمان اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

سامان‌دهی در قفسه‌های کتابخانه قرار گرفته و در اختیار اعضا قرار گیرد.

◆ شیوه اجرا

مسئولان کتابخانه‌ها موظف‌اند تمامی منابع دریافتی را پس از بررسی اولیه، در سامانه مدیریت کتب اهدایی ثبت کنند. همچنین به منظور تسهیل فرایند جمع‌آوری و اطمینان از مشارکت حداکثری شهروندان، اداره کل استان می‌تواند، در صورت امکان، نسبت به اعزام پیک‌های ویژه برای دریافت کتاب از منازل شهروندان، به‌ویژه در مناطقی که دسترسی به کتابخانه دشوارتر است، اقدام کند.

به‌منظور ایجاد انگیزه بیشتر در میان اعضا و شهروندان، اداره کل استان می‌تواند متناسب با میزان مشارکت افراد، از شیوه‌های تشویقی مانند اهدای لوح سپاس، تقدیر شفاهی در مراسم، یا اعطای امتیازهای تشویقی استفاده کند. همچنین از مشارکت‌کنندگان فعال در این طرح می‌توان از طریق رسانه‌های استانی نیز قدردانی کرد.

این پویش با هدف ارتقای سطح آموزشی دانش‌آموزان و دانشجویان و در راستای گسترش عدالت فرهنگی و آموزشی، از سوی اداره کل منابع طراحی شده است. این طرح با تأکید بر ترویج فرهنگ مشارکت، مدیریت هزینه‌های فزاینده کتاب‌های کمک‌آموزشی و بهره‌گیری از منابع موجود، با مشارکت وزارت آموزش و پرورش، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، مساجد، مجمع خیرین حامی بازماندگان از تحصیل و نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور اجرا می‌شود.

در این پویش، کتابخانه‌های عمومی نسبت به دریافت کتاب‌های کمک‌درسی و کمک‌آموزشی، شامل کتاب‌های تست، منابع آمادگی کنکور، فیلم‌های آموزشی و دیگر اقلام مشابه، متناسب با مقاطع مختلف تحصیلی، به‌ویژه دوره دوم متوسطه، اقدام می‌کنند تا این منابع پس از

عنوان

سیر مطالعاتی «حسین منزوی؛ از نوسازی تغزل تا بازآفرینی غزل معاصر»

محل اجرا

زمان اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

آغاز می‌شود، سپس به منابع اختصاصی درباره زندگی و شعر منزوی می‌رسد، در ادامه دفترهای اصلی شعر او را پیش می‌نهد و در پایان، با ترجمه‌ها و نوشته‌های انتقادی و جنبی، تصویری کامل‌تر از ذهن و ذوق ادبی او فراهم می‌آورد.

♦ مراحل مطالعه:

مرحله نخست: شناخت زمینه تاریخی و نظری غزل
مرحله دوم: پژوهش‌ها و منابع اختصاصی درباره حسین منزوی

مرحله سوم: خوانش دفترهای شعر حسین منزوی
مرحله چهارم: ترجمه‌ها و نوشته‌های انتقادی و جنبی
کتابخانه‌ها می‌توانند این سیر مطالعاتی را از طریق معرفی منابع در تابلوهای کتابخانه، نشست‌های کتاب‌خوان، محافل ادبی، جلسات معرفی کتاب و تولید محتوای کوتاه در رسانه‌های کتابخانه اجرا کنند. در کتابخانه‌های دارای محفل ادبی، پیشنهاد می‌شود هر مرحله در قالب یک نشست مستقل معرفی و بررسی شود.

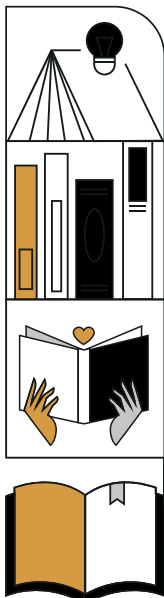
این سیر مطالعاتی به مناسبت یکم مهرماه، زادروز حسین منزوی، با هدف بازشناسی جایگاه او در تحول غزل معاصر فارسی تدوین شده است. حسین منزوی از شاعران اثرگذار روزگار ماست که در یکی از مقاطع مهم دگرگونی غزل فارسی ظهور می‌کند؛ مقطعی که این قالب، پس از تجربه‌های شعر نو، ناگزیر بود نسبت خود را با زبان و زیست معاصر از نو تعریف کند.

در شعر منزوی، غزل نه به صورت تکرار سنت، بلکه به‌مثابه قالبی زنده و معاصر جلوه می‌کند؛ قالبی که در آن، سنت تغزلی فارسی با زبان امروز، عاطفه پیچیده، تصویرسازی نو و تجربه انسان معاصر پیوند می‌خورد. از این رو، مطالعه آثار او فقط آشنایی با یک شاعر نیست، بلکه مسیری برای فهم یکی از مهم‌ترین فصل‌های تحول غزل فارسی در روزگار ماست.

این سیر مطالعاتی از شناخت زمینه تاریخی و نظری غزل

شیوه‌نامه رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور- مهر ۱۴۰۵

عنوان

نشست «خدمات کتابخانه‌ای برای گروه‌های خاص؛ تجربه‌ها، چالش‌ها و راهکارها»

محل اجرا

اسکای روم

زمان اجرا

مهر ۱۴۰۵

شرح اجرا

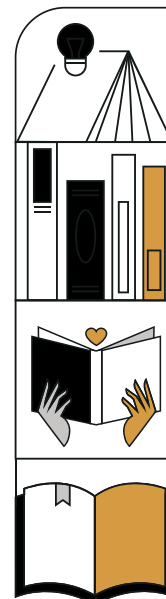
ویژه کتابداران برگزار می‌شود، با تمرکز بر تجربه‌های عملی کتابداران، موضوعاتی همچون شناسایی نیازهای گروه‌های خاص، طراحی و اجرای خدمات متناسب با این گروه‌ها، چالش‌های موجود و راهکارهای قابل اجرا مورد بررسی قرار می‌گیرد.

هدف از برگزاری این نشست، شناسایی، معرفی و اشتراک تجربه‌های موفق و قابل توسعه کتابداران در ارائه خدمات به گروه‌های خاص و تبدیل تجربه‌های شکل‌گرفته در محیط واقعی کتابخانه به راهکارهایی قابل استفاده برای سایر کتابخانه‌هاست.

کتابخانه‌های عمومی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین نهادهای فرهنگی و اجتماعی، وظیفه دارند خدمات خود را متناسب با نیازهای گروه‌های مختلف جامعه توسعه دهند. برخی گروه‌ها به دلیل شرایط جسمی، سنی، اجتماعی یا فرهنگی، برای بهره‌مندی از خدمات کتابخانه‌ای با نیازها و محدودیت‌های متفاوتی مواجه‌اند. در این نشست که به همت دفتر پژوهش و آموزش

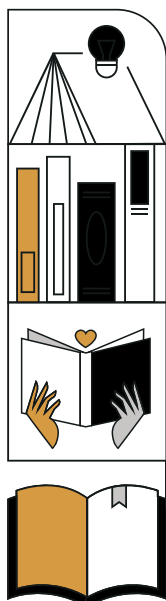
مناسبت‌های مهر ۱۴۰۵

مهر ۱	آغاز حمله مغول به ایران در پاییز ۵۹۸ خورشیدی، روز جهانی زبان اشاره، روز پرچم
مهر ۲	روز بزرگداشت شهدای منا
مهر ۴	روز سرباز
مهر ۵	روز جهانی جهانگردی و گردشگری، شکست حصر آبادان در عملیات ثامن الائمه ۱۳۶۰ ه.ش
مهر ۶	شهادت سید حسن نصرالله و سردار عباس نیلفروشان و همراهانشان در حمله اسرائیل به ضاحیه جنوبی لبنان ۱۴۰۳ ه.ش
مهر ۷	روز جهانی قلب، روز آتش‌نشانی و ایمنی* سالروز بزرگداشت فرماندهان شهید دفاع مقدس (سرداران کلاهدوز، نامجو، فلاحتی، فکوری، جهان آرا) ۱۳۶۰ ه.ش، روز بزرگداشت شمس تبریزی
مهر ۸	شهادت سرلشکر شهید حسن آبه‌شناسان ۱۳۶۴ ه.ش، روز بزرگداشت مولوی، روز جهانی ناشنوایان، روز جهانی دریانوردی، روز جهانی ترجمه و مترجم*
مهر ۹	روز جهانی سالمندان، روز همبستگی و همدردی با کودکان و نوجوانان فلسطینی
مهر ۱۰	جشن مهرگان، روز نخبگان
مهر ۱۲	شهادت سید هاشم صفی‌الدین رئیس‌شورای اجرایی حزب الله لبنان در حمله ضاحیه جنوب ۱۴۰۳ ه.ش، آغاز هفته جهانی فضا*
مهر ۱۳	هجرت امام خمینی(ره) از عراق به پاریس ۱۳۵۷ ه.ش، روز جهانی معلم، روز نیروی انتظامی

شیوه‌نامهٔ رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور- مهر ۱۴۰۵

شیوهنامه رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور - مهر ۱۴۰۵

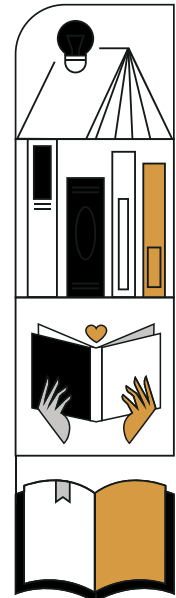

روز دامپزشکی، روز تهران	۱۴ مهر
روز روستا و عشایر، روز جهانی حماسه فلسطین ۷ اکتبر (طوفان الاقصی) ۱۴۰۲ ه.ش	۱۵ مهر
روز جهانی کودک، شهادت سردار حاج حسین همدانی در حلب سوریه ۱۳۹۴ ه.ش	۱۶ مهر
روز جهانی پست	۱۷ مهر
روز جهانی دختر	۱۹ مهر
روز بزرگداشت حافظ، حکم تحریم استعمال تنباکو توسط آیت الله میرزایی شیرازی ۱۳۰۹ ه.ق	۲۰ مهر
روز ملی خوشنویسی، روز جهانی کاهش اثرات بلایای طبیعی	۲۱ مهر
روز جهانی استاندارد *	۲۲ مهر
روز جهانی نابینایان و عصای سفید شهادت پنجمین شهید محراب، آیت الله اشرفی اصفهانی ۱۳۶۱ ه.ش	۲۳ مهر
ولادت حضرت زینب (س) ۵۵ ه.ق، روز پرستار و بهورز، روز ملی پارالمپیک، روز پیوند اولیا و مربیان، سالروز واقعه به آتش کشیدن مسجد جامع شهر کرمان به دست دژخیمان پهلوی ۱۳۵۷ ه.ش، روز جهانی غذا *	۲۴ مهر
روز نسل کشی کودکان و زنان فلسطینی، روز جهانی ریشه‌کنی فقر *	۲۵ مهر
روز تربیت بدنی و ورزش *	۲۶ مهر
روز اراک، زادروز ستارخان ملقب به سردار ملی و از سرداران جنبش مشروطه ایران *	۲۸ مهر
روز صادرات، روز ملی کوهنورد *	۲۹ مهر

همکاران کتابدار می‌توانند با طراحی و اجرای برنامه‌های خلاقانه و نو، بر اساس مناسبت‌های ستاره‌دار داخل جدول، در رقابت اجرای بهترین رویداد (ایده پردازی، طراحی و اجرا برنامه) شرکت نمایند.
از افرادی که با رویکردی نو در فعالیت‌ها مشارکت نموده و گزارش‌های مستند فعالیت‌های خود را جهت ارزیابی ارسال نمایند، تقدیر به عمل خواهد آمد.

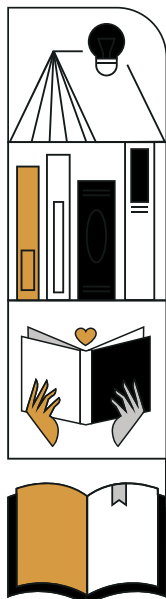
زادروز و درگذشت مفاخر فرهنگی در مهرماه

امهر	زادروز روح الله خمینی، مرجع تقلید شیعه و بنیانگذار کبیر نظام جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۸۱.ش زادروز رحیم مؤذن زاده اردبیلی، اذان گو و نوحه خوان مشهور ایرانی، ۱۳۰۴.ش زادروز حسین منزوی، شاعر و غزل سرای معاصر ایرانی، ۱۳۲۵.ش زادروز ابراهیم حاتمی کیا، کارگردان، فیلم نامه نویس و تدوینگر ایرانی، ۱۳۴۰.ش
۲ مهر	زادروز منوچهر آتشی، شاعر، روزنامه نگار و مترجم معاصر ایرانی، ۱۳۱۰.ش
۳ مهر	زادروز عباس شفیعی، داروساز، شیمیدان، استاد دانشگاه و از بزرگان داروسازی نوین ایران، ۱۳۱۶.ش درگذشت آیت الله علامه حسن زاده آملی، فیلسوف متأله، فقیه، عارف، منجم و مدرس دروس حوزوی، ۱۴۰۰.ش زادروز ویلیام کاتبرت فاکنر، رمان نویس آمریکایی و برنده ی نوبل ادبیات، ۱۸۹۷م درگذشت ابوالقاسم کبیر قمی، از مجتهدان شیعه در قرن چهارده ه ق و مرجع تقلید در قم، ۱۲۸۰ه ق
۴ مهر	زادروز سعید بیابانکی، شاعر معاصر ایرانی، ۱۳۴۷.ش زادروز تی. اس. الیوت، شاعر، نمایشنامه نویس، منتقد ادبی و ویراستار آمریکایی- بریتانیایی، ۱۸۸۸م زادروز مارتین هایدگر، فیلسوف آلمانی و از شاخص ترین چهره های فلسفه ی اگزیستانسیالیسم، ۱۸۸۹م
۵ مهر	زادروز امیرحسین فردی، روزنامه نگار، نویسنده و از فعالان عرصه ادبیات داستانی، ۱۳۲۸.ش درگذشت سید عبدالله شیرازی، فقیه و مجتهد اصولی و یکی از مراجع تقلید شیعه، ۱۳۶۳.ش
۶ مهر	شهادت سید حسن نصرالله، روحانی و سیاستمدار شیعه اهل لبنان و سومین دبیرکل حزب الله لبنان، ۱۴۰۳.ش درگذشت کمال الدین بافقی، متخلص به وحشی، از شعرای زبردست عصر صفویه، ۹۶۱.ق
۷ مهر	زادروز رضا استادی، روحانی شیعه، استاد و پژوهشگر حوزه علمیه قم، ۱۳۱۶.ش شهادت سید عبدالکریم هاشمی نژاد، روحانی، خطیب، نویسنده، مدرس حوزه علمیه و دبیر حزب جمهوری اسلامی، ۱۳۶۰.ش
۱۰ مهر	زادروز مهاتما گاندی، وکیل، سیاستمدار ملی گرا و رهبر جنبش آزادی خواهانه هند، ۱۸۶۹م زادروز گراهام گرین، نویسنده، رمان نویس، نمایشنامه نویس، منتقد ادبی و سینمایی، ۱۹۰۴م
۱۱ مهر	زادروز داوود غفارزادگان، داستان نویس ایرانی، ۱۳۳۸.ش درگذشت عمران صلاحی، شاعر، نویسنده، مترجم و طنزپرداز ایرانی، ۱۳۸۵.ش

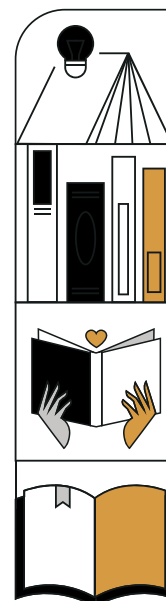

شیوه نامه رویدادهای کتابخانه های عمومی کشور- مهر ۱۴۰۵

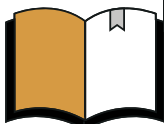
۱۲ مهر	زادروز محمدرضا بابرامی، نویسنده و رئیس خانه داستان ایران، ۱۳۴۶.ش درگذشت احمد اعطا با نام ادبی احمد محمود، نویسنده معاصر ایرانی، ۱۳۸۱.ش
۱۵ مهر	زادروز سهراب سپهری، شاعر و نویسنده و نقاش ایرانی، ۱۳۰۷.ش زادروز رضا کرم‌رضایی، بازیگر، نویسنده، نمایشنامه‌نویس، کارگردان و مترجم ایرانی، ۱۳۱۶.ش
۱۶ مهر	زادروز ایرج افشار، محقق، ایران‌شناس و کتاب‌شناس، ۱۳۰۴.ش
۱۷ مهر	زادروز سید مجتبی نواب صفوی، روحانی مبارز شیعه و بنیان‌گذار جمعیت فدائیان اسلام، ۱۳۰۳.ش زادروز رحیم رضازاده ملک، استاد و پژوهشگر در تقویم و تاریخ و فرهنگ معاصر ایران، ۱۳۱۹.ش درگذشت محمدرضا شجریان، موسیقی‌دان و خواننده، ۱۳۹۹.ش زادروز گلی ترقی، نویسنده و روایتگر داستان‌های فارسی، ۱۳۱۸.ش
۱۸ مهر	درگذشت عبدالحسین نوایی، استاد دانشگاه، نویسنده، تاریخ‌نگار، نسخه‌شناس و از چهره‌های ماندگار ایران، ۱۳۸۳.ش
۱۹ مهر	زادروز محمدرضا شفیعی کدکنی متخلص به «م. سرشک»، نویسنده، ادیب، پژوهشگر و شاعر ایرانی، ۱۳۱۸.ش درگذشت میرزا خلیل کمره‌ای، نویسنده، محقق و فیلسوف ایرانی، ۱۳۶۳.ش درگذشت محمدحسن فرحبخشیان ملقب به ژولیده نیشابوری، شاعر و نویسنده ایرانی، ۱۳۲۰.ش
۲۰ مهر	زادروز شهید عباس دوران، سرهنگ خلبان نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۲۹.ش
۲۱ مهر	زادروز میرزا کوچک خان جنگلی، رهبر جنبش جنگل، ۱۲۵۹.ش درگذشت حسین بهزاد، نقاش و نگارگر ایرانی، ۱۳۴۷.ش درگذشت غلامحسین مصاحب، ریاضیدان و دانشنامه‌نویس ایرانی، ۱۳۵۸.ش
۲۲ مهر	زادروز رضا سیدحسینی، ادیب، نویسنده و مترجم ایرانی، ۱۳۰۵.ش
۲۳ مهر	زادروز فریدریش نیچه، شاعر، متفکر، منتقد فرهنگی و فیلسوف آلمانی، ۱۸۴۴.م درگذشت عطاءالله اشرفی اصفهانی، روحانی شیعه و از مبارزان انقلاب اسلامی، ۱۳۶۱.ق
۲۵ مهر	درگذشت محمد فرخی یزدی ملقب به تاج الشعراء، شاعر آزادی‌خواه، روزنامه‌نگار و نماینده مجلس، ۱۳۱۸.ش
۲۷ مهر	زادروز حبیب احمدزاده، رمان‌نویس، مستندساز، فیلمنامه‌نویس و محقق معاصر ایرانی، ۱۳۴۳.ش
۲۸ مهر	زادروز ستارخان ملقب به سردار ملی و از سرداران جنبش مشروطه ایران، ۱۲۴۵.ش
۲۹ مهر	زادروز آلفرد برنارد نوبل، شیمی‌دان، مهندس، مخترع، تاجر و اهل فن سوئدی، ۱۸۳۳.م
۳۰ مهر	درگذشت ملا احمد نراقی، مجتهد، نویسنده و شاعر ایرانی، ۱۲۰۸.ق

شبیه‌نامه رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور- مهر ۱۴۰۵

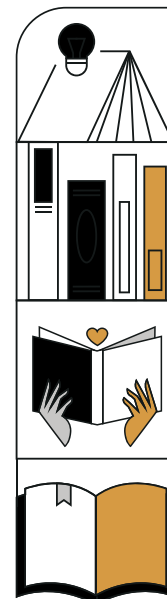

زمان‌بندی فعالیت‌های ملی هم‌ماه در کتابخانه‌های عمومی کشور												ردیف
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	فعالیت	
				●	●	●	●	●	●	●	«سه جنگ، یک ایران»؛ ویژه‌برنامه‌های هفته دفاع مقدس	۱
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	پویش «سفیر دانایی؛ روایت گرم یک میزبانی»	۲
										●	پویش «در پناه پرچم»	۳
				●	●	●	●	●	●	●	«مهر کتاب»؛ طرح ترویج عضویت و پیوند میان مدرسه و کتابخانه	۴
			●	●	●	●	●	●	●		«آن سوی سکوت»؛ ویژه‌برنامه‌های روز جهانی ناشنوایان	۵
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	«در دل ایران»؛ تولید سیرهای مطالعاتی برای گردشگران و فعالان حوزه گردشگری	۶
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	نشست‌های «تاریخ‌خوانی»	۷
			●	●							«آتش دیدار»؛ ویژه‌برنامه بزرگداشت شمس تبریزی و مولانا؛ محفل ادبی	۸

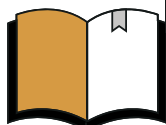
زمان‌بندی فعالیت‌های ملی مهرماه در کتابخانه‌های عمومی کشور

ردیف	فعالیت	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۹	«چراغ تجربه»: ویژه‌برنامه روز جهانی سالمند								●	●		
۱۰	لیگ کتابخوانی «مسجد، محله، کتابخانه»	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
۱۱	اردوی «هم‌سفر با کتاب: از شهر تا روستا» ویژه‌برنامه روز روستا و عشایر											
۱۲	رویداد علمی- فرهنگی «پیوند با طبیعت»: ویژه روز جهانی کاهش بلایای طبیعی											
۱۳	جشنواره بازی محور «ماجرای جویی در سرزمین کتاب»: ویژه هفته ملی کودک											
۱۴	«سرو چمن»: مسابقه ملی مشاعره حافظ شیرازی	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
۱۵	کارگاه علمی «سفر به درون بدن»											
۱۶	«دنیای تاریک و روشن»: ویژه روز جهانی نابینایان											
۱۷	پویش «هم‌کنکوری: یک کتاب، یک آینده»	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
۱۸	سیر مطالعاتی «حسین منزوی: از نوسازی تغزل تا بازآفرینی غزل معاصر»	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
۱۹	نشست «خدمات کتابخانه‌ای برای گروه‌های خاص: تجربه‌ها، چالش‌ها و راهکارها»	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

شیوه‌نامه رویدادهای کتابخانه‌های عمومی کشور- مهر ۱۴۰۵

[illegible]

